

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

MODERN CHALLENGES AND CURRENT ISSUES OF
SCIENCE, EDUCATION AND TECHNOLOGY

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

23 жовтня 2024 р.
October 23, 2024

м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine

УДК 37:082.2(06)

Сучасні виклики та актуальні проблеми науки, освіти та технологій: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 23 жовтня 2024 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2024. 59 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні виклики та актуальні проблеми науки, освіти та технологій” з:

Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Всеукраїнський центр вишивки та килимарства, м. Решетилівка Полтавської обл.
ДВНЗ “Ужгородський національний університет”
Державний торговельно-економічний університет
Дніпровський державний університет внутрішніх справ
Донецький національний медичний університет
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
ДУ “Інститут мікробіології та імунології ім. І. І. Мечникова” НАМНУ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Коломийський педагогічний фаховий коледж
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
Львівський національний університет імені Івана Франка
Миколаївський національний аграрний університет
Міжнародний європейський університет
Мукачівський державний університет
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти та технологій.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук, освіти (дошкільної, початкової освіти, середньої, професійної та спеціальної освіти), філологічних наук, права, економічних наук, публічного управління та адміністрування, управління та адміністрування (обліку і оподаткування; фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; менеджменту; маркетингу; підприємництва та торгівлі), психологічних наук, медичних наук, біології та біохімії, інформаційних технологій, історії та археології, географічних та геологічних наук, воєнних наук, національної безпеки, безпеки державного кордону, фізичної культури і спорту.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб’єктів підприємницької діяльності.

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ SECTION 1. PEDAGOGICAL SCIENCES	6
<i>Вінтоняк О. В.</i> ЗАКОН УКРАЇНИ “ПРО ВИЩУ ОСВІТУ” ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖІВ І УЧИЛИЩ.....	6
<i>Снітовська О. Й.</i> НАУКОМЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ ПРО РОЗВИТОК ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В ЗАРУБІЖЖІ	7
<i>Дудяк Р.-С. О., Івах Р. І.</i> ВПЛИВ ФІЗИЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ФОРМУЮЧОЇ ОСОБИСТОСТІ.....	9
<i>Іовхімчук Н. В., Крохмальна В. А.</i> ОСНОВНІ АСПЕКТИ МІЖПРЕДМЕТНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	11
<i>Маценко Л. М., Бих О. С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ НАСТАВНИКА ЗІ СТУДЕНТСЬКОЮ МОЛОДДЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ (НА ПРИКЛАДІ НУБІП УКРАЇНИ)	13
СЕКЦІЯ 2. ОСВІТА (ДОШКІЛЬНА, ПОЧАТКОВА ОСВІТА, СЕРЕДНЯ, ПРОФЕСІЙНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА) SECTION 2. EDUCATION (PRESCHOOL, PRIMARY, SECONDARY, VOCATIONAL AND SPECIAL EDUCATION)	15
<i>Каптур Г. А.</i> НАУКОВІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ ПУНКТУАЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ .	15
<i>Коваленко О. В., Кобилінська О. В.</i> МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ТА САМООСВІТИ ПЕДАГОГІВ ПІД ЧАС АТЕСТАЦІЇ.....	16
<i>Коваленко О. В., Михнюк А. В.</i> ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ ЗДО ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ТРЕТЬОГО РОКУ ЖИТТЯ	18
<i>Рябець Д. В.</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ФАСИЛІТАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ	19
<i>Повідайчик О. С., Негря І. С.</i> ЗАРУБІЖНІ КОНЦЕПЦІЇ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	21
СЕКЦІЯ 3. ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 3. PHILOLOGICAL SCIENCES	23
<i>Sydorenko M. O., Popelyshko O. O., Terekhova S. I.</i> LINGUISTIC ASPECTS OF LATIN LEGAL TERMS: TRANSLATION AND INTERPRETATION IN LEGAL PRACTICE	23

Крім віддільних і видільних розділових знаків, вичленовується ще одна група – пунктуаційні знаки завершення. Виділення такої групи можливе лише у тому випадку, коли розгляд її здійснюється у середині тексту. Виділення завершальних знаків стало можливим лише тоді, коли пунктуацію почали вивчати як пунктуацію тексту, а не лише речення.

Розставлення розділових знаків у певній синтаксичній конструкції зумовлюють принципи пунктуації, щодо розподілу яких у науковців також немає однаковості.

В основу сучасної української пунктуації покладено три важливі принципи: структурний (синтаксичний), змістовий (значеннєвий, логічний), інтонаційний. Здебільшого принципи пунктуації діють сукупно. Але поряд з обов’язковими правилами можливі варіанти, пов’язані зі стилістичними особливостями писемного тексту.

Практичне вирішення пунктуаційних завдань, а значить, удосконалення методів і прийомів навчання пунктуації в закладі вищої освіти, не можливе без опори на системний зв’язок та взаємодію трьох основних принципів пунктуації: змістового, структурного, інтонаційного. Структурний (синтаксичний) принцип дає можливість з’ясувати місце розділового знака, а змістовий та інтонаційний дозволяють вибрати потрібний знак для правильного пунктуаційного оформлення висловлювання на письмі [3].

Формування пунктуаційної компетентності особистості є дуже важливим чинником у структурі професійної мовнокомунікативної компетентності майбутнього вчителя початкових класів. Пунктуація має комунікативне призначення, суть якого полягає в тому, що, з одного боку, пунктуація допомагає тому, хто пише, точніше висловити свої думки, почуття та їх відтінки; з іншого – націлює читача в будь-якому тексті на розуміння тих думок і почуттів, які хотів передати той, хто пише. Знання пунктуаційних правил української мови допоможе мовцю ґрунтовному засвоєнню логіко-граматичних принципів використання розділових знаків, особливостей розвитку літературної мови нового тисячоліття.

Список літератури

1. Глазова О. П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 252 с.

2. Загнітко А., Миронова Г. Синтаксис української мови. Теоретико-прикладний аспект. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 225 с.

3. Каптур Г., Вітюк В. Лінгводидактичні засади формування пунктуаційної компетентності майбутнього вчителя початкових класів. «Acta paedagogica volynienses»: науковий журнал. Видавничий дім «Гельветика», Вип.4. 2022. С. 82-90.

Коваленко О. В.

к. пед. н., доцент, доцент кафедри дошкільної освіти,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Кобилинська О. В.

магістр кафедри дошкільної освіти,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ТА САМООСВІТИ ПЕДАГОГІВ ПІД ЧАС АТЕСТАЦІЇ

У кожній країні під час її розвитку формується своя, специфічна система освіти, що відображається в її унікальних особливостях. В епоху глобалізації інтеграції, спільне освітнє та наукове середовище набуває важливості у вирішенні міжнародних питань у галузі освіти.

Варто зазначити, що Організація Об'єднаних Націй визнає, що рівень і якість освіти є ключовими показниками розвитку людського потенціалу, який визначає соціально-економічний прогрес суспільства в цілому. У сучасних умовах для більшості країн світу стає актуальною потреба переходу від традиційної моделі освіти, спрямованої на адаптацію, до інноваційної, яка сприяє розвитку індивідуальних здібностей людини, її інноваційного мислення та адаптації до змін у сучасному світі [1, с. 15].

Шляхом аналізу Міжнародної стандартної класифікації освіти (МСКО 2011), розробленої ЮНЕСКО, основною рисою самоосвіти визначається те, що вона є додатковою і/або альтернативною до формальної освіти протягом усього життя [4].

Європейська комісія в рамках міжнародного проекту “Міжнародні критерії якості дошкільних освітніх програм” (2019) визначила основні критерії якості освіти, включаючи якість структури (процеси акредитації та ліцензування, санітарно-гігієнічні стандарти, рівність доступу до якісної дошкільної освіти, співвідношення кількості персоналу до кількості дітей у закладі та інші аспекти); якість процесу (використання інтегрованого підходу в освітньому процесі, методології роботи з дітьми, застосування ігрових форм навчання, співпраця з батьками, взаємодія педагогів з дітьми, міжособистісне спілкування тощо); якість результатів (розвиток емоційної, когнітивної, фізичної та соціальної сфер, підготовка до подальшої освіти та життя). Наявність якісної та доступної дошкільної освіти і догляду за дітьми дошкільного віку залишається важливим пріоритетом для країн ЄС [2].

Робоча група, що включала експертів від країн-членів ЄС та організацій стейкхолдерів, виокремила п'ять параметрів для вимірювання якості дошкільної освіти, які вважаємо доцільно розглянути у рамках нашого дослідження (табл. 1).

Таблиця 1

Параметри вимірювання якості дошкільної освіти [3]

Параметр	Характеристика
Доступність	Полягає у гарантованості усім верствам населення доступу до дошкільної освіти.
Робоча сила	Полягає у наявності висококваліфікованого персоналу, який постійно підвищує свій рівень освіти, самовдосконалюється та працює над професійним розвитком.
Освітня програма	Повинна визначати загальні цілі, цінності та підходи, які відображають очікування суспільства, орієнтовані на стимулювання розвитку дітей до повного розкриття їх потенціалу, сприятиме формуванню найважливіших життєвих компетентностей.
Оцінка та моніторинг	Полягає у генеруванні та отриманні відгуків на місцевому, регіональному чи національному рівнях. Ця інформація має служити для підтримки відкритого обміну досвідом, узгодженого планування та аналізу якості на всіх рівнях системи дошкільної освіти. У процес моніторингу повинні бути включені всі групи стейкхолдерів дошкільної освіти, з основною увагою приділеною задоволенню потреб та інтересів дитини.
Управління та фінансування	Полягає у чіткому розумінню своєї ролі та відповідальності учасниками освітнього процесу. Законодавство, дошкільні заклади, батьки та громадські організації мають усвідомлювати важливість спільної праці, яка призводить до якісних результатів для дітей, сімей та місцевих громад.

Один із ключових напрямків державної освітньої політики в Україні полягає у розвитку дошкільної освіти, що включає у себе підвищення вимог до організаційного рівня діяльності ЗДО та якості забезпечення дошкільної освіти загалом. У цьому контексті особистісно-орієнтована парадигма, яка фокусується на створенні оптимальних умов для розвитку та самореалізації особистості, спрямовується на розкриття інтелектуально-

особистісного потенціалу учасника освітнього процесу, гуманізацію цілей, визнання особистості як найвищої цінності, набуття ключових освітніх компетенцій, соціалізацію та інтеграцію в європейські та світові освітні простори [3].

Список літератури

1. Неперервна педагогічна освіта в зарубіжних країнах: інформаційно-аналітичні матеріали / Авшенюк Н. М. та ін. Київ : ТОВ “ДКС Центр”, 2018. 150 с.
2. Безлюдна В. В. Професійна підготовка майбутніх учителів як наукова проблема. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/5923/1/Prof_pidgotovka_naukova_problema.pdf
3. Бех І. Д. Готовність педагога до інноваційної діяльності. URL: <http://studentam.net.ua/content/view/7871/97/>
4. Макарчук А. Атестація педагогічних працівників: психологічний супровід // Психолог. 2016. № 1-2. С. 1–43.

Коваленко О. В.

к. пед. н., доцент, доцент кафедри дошкільної освіти,
Київський столичний університет імені Грінченка

Михнюк А. В.

магістр кафедри дошкільної освіти,
Київський столичний університет імені Грінченка

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ ЗДО ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ТРЕТЬОГО РОКУ ЖИТТЯ

У сучасному суспільстві, де інновації та інформаційні технології постійно змінюють середовище, важливо з раннього віку формувати у дітей навички дослідження, критичного мислення, експериментування і самостійного пізнання світу. Розробка та впровадження відповідних освітніх програм у ЗДО дозволяє забезпечити гармонійний розвиток дитини, сприяти розвитку її ініціативності, творчого мислення та адаптації до нових умов, що є фундаментом для подальшого навчання і успішної соціалізації. Це робить дослідження даної теми важливим і своєчасним в контексті сучасної освіти [1].

Освітні програми для закладів дошкільної освіти є ефективним інструментом для інтеграції дослідницьких методів у освітній процес. Вони забезпечують систематичний підхід до розвитку пізнавальних інтересів дітей третього року життя, враховуючи їх вікові особливості та індивідуальні потреби.

Ці програми сприяють розвитку в дітей дослідницької компетентності через активну взаємодію з оточенням, практичні завдання, експериментування та дослідницьку діяльність у формі гри. Наприклад, елементи дослідницької діяльності інтегруються в освітні блоки за допомогою моделювання ситуацій, стимулювання питань і використання різних інструментів для вирішення проблем. Окрім цього, такі програми допомагають формувати у дітей навички критичного мислення, самостійності та ініціативності, що є основою для подальшого успішного навчання. Використання інтерактивних методів дозволяє підтримувати інтерес дітей, сприяючи глибшому засвоєнню матеріалу і розвитку здатності до самостійного пізнання світу. Важливо також, що освітні програми адаптуються до індивідуальних особливостей кожної дитини, забезпечуючи інклюзивне середовище, що враховує темп і рівень розвитку кожної дитини [3].

Парціальні програми орієнтовані на поглиблену роботу в окремих напрямках, що дозволяє ефективніше розвивати дослідницькі компетентності у дітей. Вони забезпечують індивідуалізований підхід і адаптацію завдань відповідно до рівня розвитку дитини. Це дає змогу створювати умови для творчого і критичного мислення, сприяти формуванню